

Kadernota 2022

Inhoudsopgave

INHOUDSOPGAVE	3
INLEIDING	5
HOOFDDOELSTELLING	7
ALGEMEEN	7
DIENSTENCENTRUM	7
WERKBEDRIJF	7
ONDERSTEUNENDE DIENSTEN & DIRECTIE	7
DOELSTELLINGEN: WAT WILLEN WE BEREIKEN IN 2022	8
DEKKINGSMOGELIJKHEDEN	9
BEZUINIGINGSVOORSTELLEN	9
DOORONTWIKKELING STAAND BELEID	9
BIJLAGEN	9
BIJLAGE 1: VERLOOP MEER-JAREN PERSPECTIEF 2022 – 2025	10
BIJLAGE 2: FINANCIËLE KADER 2022	11
WEERSTANDSVERMOGEN	11
GEMEENTELIJKE BIJDRAGE	11
BIJLAGE 3: KENGETALLEN FINANCIËLE POSITIE	12
NETTO SCHULDQUOTA	12
NETTO SCHULDQUOTE GECORRIGEERD VOOR ALLE VERSTREKTE LENINGEN	12
SOLVABILITEITSRATIO	13
STRUCTURELE EXPLOITATIERUIMTE	13

Inleiding

Het uitzetten van de kaders van een begroting veertien maanden voor aanvang begrotingsjaar betekent onvermijdelijk dat er moet worden koers gevaren op aannames met een grote onzekerheidsfactor. Een terugblik op de begrotingscyclus van de afgelopen jaren onderstreept dit gegeven.

Zo kon ten tijde van het opstellen van de kadernota 2020 de crisis waarin wij ons nu bevinden vanwege de coronapandemie niet worden voorzien. Tegelijkertijd geldt dat op moment van schrijven, 31 oktober 2020, niet kan worden voorspeld hoe de pandemie zich verder zal ontwikkelen.

Hetzelfde geldt voor de procesgang inzake de ambitie om te komen tot een nieuwe uitvoeringsstructuur Participatiewet in regio Alkmaar. Op dit moment lijkt het perspectief dat er in 2022 een nieuwe structuur gerealiseerd zal zijn dan wel zal gaan worden reëel aangezien de politiek-bestuurlijke seinen in de achter ons liggende maanden op groen zijn gezet. Zekerheid bestaat echter pas nadat definitieve, niet omkeerbare besluiten zijn genomen.

Gezien de onzekerheid van genoemde factoren wordt als kader voor de begroting 2022 dan ook opnieuw het principe "going concern" gehanteerd. Dat wil zeggen dat geen rekening wordt gehouden met zowel het eventueel voortduren van de coronapandemie in 2022 als ook met de eventuele herpositionering van WNK Personeelsdiensten in de regionale keten van Werk en Inkomen en de financiële gevolgen daarvan in termen van schaalvoordeel en efficiëntie. De coronapandemie wordt buiten beschouwing gelaten vanwege de grote mate van onzekerheid met betrekking tot het verloop van de pandemie alsmede het feit dat het nu al inschatten van de eventuele schade over ruim één jaar teveel onzekerheden met zich meebrengt. Het uitgangspunt wordt gesterkt door de verwachting dat eventuele schade zal worden gecompenseerd door het Rijk, vergelijkbaar met de huidige situatie.

Voor 2022 wordt een negatief bedrijfsresultaat voorzien met een omvang van € 915.000,-. Ten opzichte van de begroting 2021 zijn twee belangrijke verschillen. Qua baten verbetert het subsidieresultaat op de Wsw. De verlaging van het negatieve subsidieresultaat wordt veroorzaakt door een gelijkblijvend landelijk budget bij een sneller dalend aantal Wsw-ers op landelijk niveau dan verwacht. Hierdoor is er meer budget beschikbaar per Wsw-er. Hiernaast is er sprake van een structurele stijging van personeelskosten. Diverse factoren zijn hier debet aan.

Zoals gemeld in voorafgaande jaren worden op stafniveau in vergelijking met het oorspronkelijke bedrijfsplan 2014 - 2018 extra kosten gemaakt teneinde de organisatie in de pas te kunnen laten lopen met recente nieuwe wet- en regelgeving.

Een tweede factor is de verdergaande uitfasering van de WSW doelgroep met als gevolg dat in een aantal gevallen wat betreft leidinggevende dan wel ondersteunende functies vacatures zijn ontstaan die slechts ambtelijk konden worden ingevuld.

Bovendien wordt de organisatie met de instroom van de nieuwe doelgroep Beschut Werk, in vergelijking met de doelgroep WSW, geconfronteerd met een zwaardere cognitieve dan wel psychische problematiek. Tegelijkertijd is het zo dat ook de begeleiding van WSW medewerkers teneinde zich te kunnen handhaven in de werkomgeving complexer en intensiever geworden is. Oorzaken zijn enerzijds de toenemende vergrijzing en anderzijds het veeleisender worden van arbeidsorganisaties.

Gevolg is dat aan de leidinggevendenden in de eerste lijn in vergelijking met het verleden hogere ontwikkelingsgerichte eisen moeten worden gesteld. Om die reden is het noodzakelijk gebleken om extra leidinggevendenden te werven op basis van een zwaarder functieprofiel teneinde de werkdruk op het zittende kader weg te nemen.

Tot slot zien we dat de loonontwikkeling in de gemeentelijke Cao inmiddels in de pas loopt met de huidige conjunctuur. Dat betekent dat in deze begroting rekening wordt gehouden met een loonstijging van 2%. Dit vertaalt zich in een kostenstijging van ongeveer € 141.000,-. Onze verkooptarieven worden hier echter achteraf (ingående 1 januari 2023) op aangepast via de indexeringscijfers van het CBS. De loonstijging dient namelijk eerst te worden gerealiseerd voordat deze het indexeringscijfer kan beïnvloeden.

Een voorzien negatief bedrijfsresultaat met een omvang van € 915.000,- is een substantieel negatief kader. Het is echter nog steeds zo dat WNK, dankzij de doorlopen transitie en de daarmee gerealiseerde structurele bezuiniging van 2,6 miljoen, goed presteert gegeven de benchmark van de SW-sector. Deze laat zien dat de landelijk gemiddelde tekorten op de WSW-uitvoering in 2020 en verder € 3.100,- per FTE zullen zijn. Vertaald naar de WNK zou dit zonder de doorlopen transitie een verlies op de WSW-uitvoering van 1,9 miljoen euro betekenen in 2022.

Hoofddoelstelling

WNK is een SW- en een re-integratiebedrijf. Haar hoofddoelstelling is om mensen die zijn aangewezen op een beschermde werkomgeving passend werk te bieden. Daartoe wordt een sociale infrastructuur in stand gehouden. Deze infrastructuur wordt bovendien benut om mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt vanuit een uitkerings situatie te laten instromen op de reguliere arbeidsmarkt.

WNK richt zich op dit moment als mede-uitvoerder van de Participatiewet op het realiseren van duurzame arbeid voor mensen met een arbeidsbeperking. Dit vanuit haar positie als intermediair tussen publieke uitvoering en regionale arbeidsmarkt.

Algemeen

De bedrijfsvoering van WNK staat in het teken van het opdrachtnemerschap naar gemeenten en samenwerkende sociale diensten. Op de publieke en de private markt levert WNK werknemers aan bedrijven/organisaties die werkzaam zijn in onder andere groenvoorziening, schoonmaak, catering, post, sorteer- en distributiesector, detailhandel en de maakindustrie.

De resultaten van WNK worden behaald met een drietal hoofdactiviteiten:

- de uitvoering van arbeidsintegratie programma's;
- de personeelsdiensten op basis van instroom van nieuwe medewerkers op basis van de Participatiewet;
- de uitvoering van de WSW.

Deze hoofdactiviteiten zijn onderverdeeld in drie programma's, namelijk:

Dienstencentrum

Het dienstencentrum voert, binnen de context van de Participatiewet, voor de deelnemende gemeenten arbeidsintegratie-programma's uit. De doelgroep bestaat uit mensen die, gemeten aan hun positie op de arbeidsmarkt, worden gehinderd door een beperking. Deze beperking kan bestaan uit in de persoon gelegen factoren dan wel uit sociaal-maatschappelijke factoren. Het objectiveren van aanwezige belemmeringen, het onderzoeken van loonwaarde en het vinden en behouden van betaald werk op de reguliere arbeidsmarkt zijn einddoelen van alle gevoerde programma's.

Werkbedrijf

Binnen het werkbedrijf worden werkgevers ontzorgd door het (na diagnose en assessment) leveren van werknemers met een arbeidsbeperking. De dienstverlening kent vier vormen, namelijk detacheren, personeelsbemiddeling, teamdetachering en beschermd werken.

Ondersteunende diensten & directie

De ondersteunende diensten & directie zijn apart begroot en worden niet doorbelast aan de bedrijfsvoering in de begroting.

Doelstellingen: wat willen we bereiken in 2022

Sinds het afronden van de transitie, is de focus van de bedrijfsvoering geheel verlegd van sanering en kostenbesparing naar het verhogen van de opbrengsten. De voor 2022 gestelde doelen hebben dan ook gemeen dat ze zijn gericht op het maximaal benutten van de loonwaarde van de medewerkers die vanwege een vastgestelde arbeidsbeperking werkzaam zijn bij WNK Personeelsdiensten. Er zijn in dit kader een drietal aangrijppunten te benoemen.

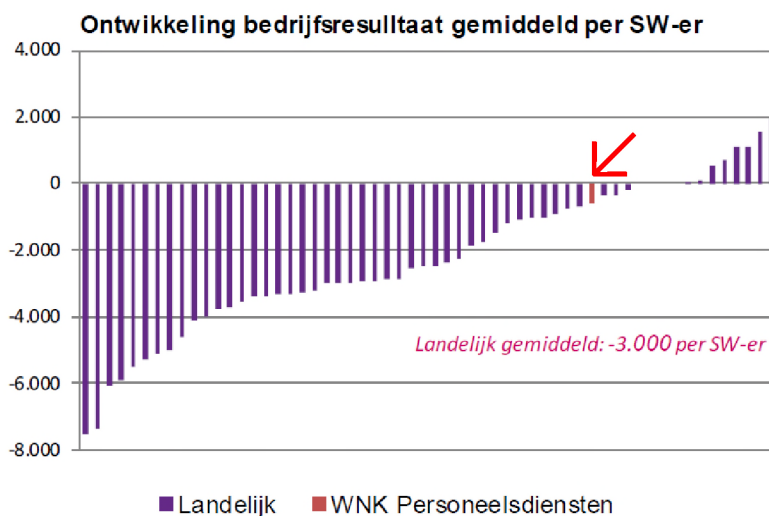
Meest relevant is het verhoudingsgetal intern - extern werkenden zijnde de afzetting van de interne beschutte werkplekken tegenover de externe werkplekken in de vorm van detacheringen dan wel het op basis van een dienstverleningsovereenkomst werkzaamheden uitvoeren op de werkvloer van de klant-opdrachtgever.

In 2020 is een programma opgezet onder de titel "Van binnen naar buiten". Het programma is gericht op de beschut werkende WSW medewerkers en de nieuw instromende medewerkers Beschut Werk. De door het UWV afgegeven indicatie Beschut Werk impliceert dat de betreffende medewerker is aangewezen op een beschutte werkplek. Desondanks is in 2020 het doel gesteld om de verhouding intern – extern, zijnde 46% / 54%, te behouden. Deze lijn wordt onverkort doorgezet in 2022.

Om dit doel te bereiken is het noodzakelijk dat WNK Personeelsdiensten haar positie op de regionale arbeidsmarkt als leverancier van op de Participatiewet gebaseerde personeelsdiensten weet te versterken. Naast het opvullen van de externe vacatures die ontstaan vanwege de uitstroom van WSW medewerkers wordt een groei per saldo van twintig externe arbeidsplaatsen voorzien.

Het terugdringen van het ziekteverzuim is eveneens een middel om de loonwaarde van de medewerkers maximaal te benutten. De keuze is gemaakt om vanaf 1 januari 2021 niet langer gebruik te maken van een externe arbodienst. Dit betekent dat vanaf die datum de arbodienstverlening door WNK zelf wordt georganiseerd en aldus gebruik wordt gemaakt van de zogeheten maatwerkregeling. Deze ontwikkeling is ingezet uit onvrede over de prestaties van de arbodiensten die de afgelopen jaren gecontracteerd zijn geweest. In termen van het terugdringen van het ziekteverzuim, zowel kort frequent als ook langdurig, zijn de verwachtingen hoog gespannen. Doel is het onderschrijden van de sector benchmark.

Samenvattend kan worden gesteld dat, uitgaande van de huidige regionale uitvoeringsstructuur van de Participatiewet, we in ook 2022 willen bereiken dat de WNK haar positieve positie in de benchmark SW-sector zoals benoemd in de inleiding en zoals blijkt uit onderstaande grafiek (benchmark 2019) weet te behouden.

Toelichting:

Hiernaast wordt grafisch weer-geven wat het gemiddelde bedrijfsresultaat per SW-er is over 2019 per SW-bedrijf. Elke streep in de grafiek is een SW-bedrijf. De rode streep, aangeduid met de pijl, is WNK Personeelsdiensten.

Dekkingsmogelijkheden

WNK genereert op diverse manieren opbrengsten, deze worden hieronder schematisch weergegeven:

	Publiek	Privaat
Personeelsdiensten	Loonwaarde plus overhead en marge	Loonwaarde plus overhead en marge
Montage & Verpakking opdrachten	Loonwaarde plus overhead en marge	Loonwaarde plus overhead en marge
Arbeidsintegratie-programma's	Betaald uit 60% Participatiebudget	Niet van toepassing
	Loonkostensubsidie, wordt betaald uit de Bundeling Uitkeringen	
Ontbrekende loonwaarde participanten	Inkomensvoorzieningen Gemeenten (BUIG)	Niet van toepassing
Begeleiding en overige kosten participanten	Betaald uit 60% Participatiebudget	Niet van toepassing
Ontbrekende loonwaarde, begeleiding en overige kosten WSW	Betaald uit Participatiebudget, onderdeel WSW	Niet van toepassing

Er zijn verder geen dekkingsmogelijkheden beschikbaar, zie ook weerstandvermogen.

Bezuinigingsvoorstellen

De hoofddoelstelling van het bedrijfsplan was om te transformeren van een overwegend productiebedrijf naar dienstverlenend bedrijf door middel van sanering van bedrijfsactiviteiten, infrastructuur en huisvesting. In de periode 2014 tot en met 2018 zijn diverse bedrijfsactiviteiten beëindigd, is de herhuisvesting van drie locaties naar één locatie gerealiseerd en zijn 34,63 FTE aan arbeidsplaatsen gesaneerd. Aan het einde van 2018 is een resultaatverbetering van 2,6 mln euro gerealiseerd. Hierdoor zijn er geen bezuinigingsmogelijkheden meer beschikbaar.

Doorontwikkeling stand beleid

Wat gaan we doen?	Waarom doen we dit?	Wat mag het kosten?	Planning
Positieve positie in de benchmark SW-sector behouden door de WSW zo doeltreffend en efficiënt mogelijk uit te voeren	Bijdrage in het tekort zo laag mogelijk houden	Wordt uitgevoerd met de reeds aanwezige formatie	2021 en verder
Voortzetting programma "Van binnen naar buiten" gericht op WSW en Beschut Werken	Mensen met een arbeidsbeperking moeten zoveel mogelijk aan de slag bij reguliere werkgevers (inclusie)	Wordt uitgevoerd met de reeds aanwezige formatie	2020 - 2021
Acquireren opdrachten in het kader van personeelsdiensten	Faciliteren programma "Van binnen naar buiten"	Wordt uitgevoerd met reeds bestaande formatie	2020 en verder

Bijlagen

Bijlage 1: Verloop meer-jaren perspectief 2022 – 2025

Bijlage 2: Financiële kader 2022

Bijlage 3: Kengetallen financiële positie

Bijlage 1: Verloop meer-jaren perspectief 2022 – 2025

WNK Personeelsdiensten (* € 1.000,-)	2022	2023	2024	2025
Stand primaire begroting 2022 - 2025	0	0	0	0
Wijzigingen nadien (met AB besluit)				
Niet van toepassing	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Totaal wijzigingen nadien	0	0	0	0
Autonome ontwikkelingen / reguliere bedrijfsvoering				
Salariskosten	32.839	33.078	33.367	33.711
Overige kosten	3.696	3.799	3.872	3.950
Totaal autonome ontwikkelingen / reguliere bedrijfsvoering)	36.535	36.877	37.239	37.660
Nieuw beleid				
Geen nieuw beleid	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Totaal ingezet / nieuw beleid	0	0	0	0
Totaal aan wijzigingen	0	0	0	0
Dekkingsmiddelen / ombuigingen				
Omzet	18.213	18.899	19.604	20.371
Rijksbijdrage	17.407	17.078	16.756	16.439
Totaal dekkingsmiddelen kadernota 2022	35.620	35.977	36.359	36.810
Stand kadernota voor begroting 2022 - 2025	-915	-900	-880	-850

Bijlage 2: Financiële kader 2022

De begroting wordt “going concern” opgesteld. Er wordt dus geen voorschot genomen op de toekomstverkenning inzake de positie van WNK in de keten van Werk en Inkomen. Voor de begroting zijn de volgende uitgangspunten geformuleerd:

- Voor de begroting en meerjarenraming wordt een verlies verwacht van € 915.000,-;
- Met onze deelnemende gemeenten (colleges van B&W) spreken we af dat 60% van het beschikbare participatiebudget (het budget bestaat uit de onderdelen reïntegratie klassiek, nieuw Wajong en nieuw begeleiding wordt ingezet bij WNK. Het Dienstencentrum (uitvoering participatiewet) is in de begroting opgenomen conform deze afspraak (het budget is overgenomen uit de septembercirculaire Gemeentefonds 2020). Eventuele onderbesteding zal in rekening worden gebracht;
- WNK verwacht een cao-loonsverhoging voor de SW-medewerkers van 2%. De verwachting is dat het kabinet hiervoor een financiële bijdrage voor de cao SW zal toezeggen ter dekking van deze extra kosten;
- WNK verwacht een cao-loonsverhoging voor de ambtenaren van 2%;
- Diverse kosten zoals bijvoorbeeld voor verzekering, belastingen en energie zijn aangepast als gevolg van gewijzigde condities;
- Een Rijksbijdrage op basis van het budget van € 28.146,16 per SE;
- De uitvoeringskosten van Beschut Werk heeft WNK via een business case berekend met als uitkomst een tarief van € 11.500,- in 2017. Met dit tarief is rekening gehouden in de begroting;
- Een investeringsbudget van € 341.500,-, inclusief de overloop 2021 en eerdere jaren. De investeringen betreffen uitsluitend noodzakelijke bedrijfsmiddelen die meerjarig meegaan, bijvoorbeeld machines. Evenals in voorgaande jaren wordt het investeringsbeleid gekenmerkt door soberheid en terughoudendheid;
- Bij de meerjarenraming wordt uitgegaan van het bedrijfsplan (going concern).

Weerstandvermogen

Op 16 december 2015 heeft het algemeen bestuur besloten de maximale hoogte van de algemene reserve te stellen op € 155.000,-, zijnde de algemene reserve ultimo 2013. De maximale algemene reserve is niet aangezuiverd waardoor deze inmiddels nul is geworden. Het weerstandsvermogen moet worden opgenomen in het weerstandsvermogen van de deelnemende gemeenten.

Gemeentelijke bijdrage

WNK dient een sluitende begroting in te dienen bij de provincie Noord-Holland. Aangezien er geen dekkings-/ bezuinigingsmogelijkheden zijn zal het begrote verlies zich vertalen in een bijdrage in het tekort van onze deelnemende gemeenten.

Bijlage 3: Kengetallen financiële positie

Het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) schrijft voor dat in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing een verplichte basis set van vijf financiële kengetallen moet worden opgenomen. De kengetallen geven gezamenlijk op eenvoudige wijze inzicht aan stakeholders over de financiële positie van deze Gemeenschappelijke regeling. Voor onze Gemeenschappelijke regeling zijn grondexploitatie en belastingcapaciteit niet aan de orde.

Netto schuldquota

De netto schuld weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de Gemeenschappelijke regeling ten opzichte van de eigen middelen. De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie.

NETTO SCHULDQUOTE (x € 1.000,-)	Rekening 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
A. Vaste schulden (cf. art. 46 BBV)	2.287	2.098	2.194	2.194	2.098	1.998	1.893
B. Netto vlottende schuld (cf. art. 48 BBV)	2.433	900	1.801	1.801	1.959	2.077	2.149
C. Overlopende passiva (cf. art. 49 BBV)	274	425	425	425	425	425	425
D. Financiële activa (cf. art. 36 lid d, e en f)	-	-	-	-	-	-	-
E. Uitzettingen < 1 jaar (cf. art. 39 BBV)	3.239	2.939	3.534	3.534	3.448	3.348	3.243
F. Liquide middelen (cf. art. 40 BBV)	22	10	10	10	10	10	10
G. Overlopende activa (cf. art. 40a BBV)	1.587	554	419	419	554	658	717
H. Totale baten (cf. art. 17 lid c BBV (dus excl. mutaties reserves))	35.362	36.526	34.480	35.620	35.977	36.359	36.810
Netto schuldquote (A+B+C-D-E-F-G)/H x 100%	0,41%	-0,22%	1,32%	1,28%	1,30%	1,33%	1,35%

De schuldquote komt redelijk gunstig uit. De omvang van netto vlottende schuld is verder teruggebracht ten opzichte van 2019 waardoor er nu sprake is van een positieve schuldquote vanaf 2021.

Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

Om inzicht te verkrijgen in hoeverre sprake is van doorlenen, wordt de netto schuldquote zowel in- als exclusief doorgeleende gelden weergegeven (netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen). Op die manier wordt duidelijk in beeld gebracht wat het aandeel van de verstrekte leningen is en wat dit betekent voor de schuldenlast. De wijze waarop de netto schuldquote gecorrigeerd voor de doorgeleende gelden wordt berekend, is gelijk aan de netto schuldquote. Met dien verstande dat bij de financiële activa ook alle verstrekte leningen worden opgenomen (zie artikel 36 lid b en c, van het BBV).

NETTO SCHULDQUOTE GECORRIGEERD (x € 1.000,-)	Rekening 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
A. Vaste schulden (cf. art. 46 BBV)	2.287	2.098	2.194	2.194	2.098	1.998	1.893
B. Netto vlottende schuld (cf. art. 48 BBV)	2.433	900	1.801	1.801	1.959	2.077	2.149
C. Overlopende passiva (cf. art. 49 BBV)	274	425	425	425	425	425	425
D. Financiële activa (cf. art. 36 lid d, e en f)	-	-	-	-	-	-	-
E. Uitzettingen < 1 jaar (cf. art. 39 BBV)	3.239	2.939	3.534	3.534	3.448	3.348	3.243
F. Liquide middelen (cf. art. 40 BBV)	22	10	10	10	10	10	10
G. Overlopende activa (cf. art. 40a BBV)	1.587	554	419	419	554	658	717
H. Totale baten (cf. art. 17 lid c BBV (dus excl. mutaties reserves))	35.362	36.526	34.480	35.620	35.977	36.359	36.810
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen (A+B+C-D-E-F-G)/H x 100%	0,41%	-0,22%	1,32%	1,28%	1,30%	1,33%	1,35%

Omdat er geen financiële activa meer op de balans staat van WNK is de gecorrigeerde netto schuldquote gelijk aan de niet gecorrigeerd.

Solvabiliteitsratio

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de gemeenschappelijke regeling in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Onder de solvabiliteitsratio wordt verstaan het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal. Het eigen vermogen van een gemeenschappelijke regeling bestaat volgens artikel 42 BBV uit de reserves (zowel de algemene reserve als de bestemmingsreserves) en het resultaat uit het overzicht van baten en lasten.

SOLVABILITEIT (x € 1.000,-)	Rekening 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
A Eigen vermogen (cf. art. 42 BBV)	71	7	-	-	-	-	-
B Balanstotaal	4.807	4.032	3.423	4.223	4.123	4.018	3.909
Solvabiliteit (A/B) x 100%	1,48%	0,17%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%

Met een solvabiliteitspercentage van 0% komt WNK Personeelsdiensten uit op een lage vermogenspositie. Zoals vermeld bij het weerstandsvermogen, is dit een expliciete keuze van het bestuur om deze laag te houden en op de eigen balansen van onze deelnemende gemeenten het weerstandsvermogen aan te houden.

Structurele exploitatieruimte

Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht van de begroting wordt thans het onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele lasten. Bij incidentele lasten of baten gaat het om eenmalige zaken die zich gedurende maximaal drie jaar voordoen. Voorbeelden van structurele baten zijn de algemene uitkering en eigen belastinginkomsten. Bij structurele lasten zijn dat bijvoorbeeld de personeelslasten, kapitaallasten en bijdragen aan Gemeenschappelijke regelingen. Het onderscheid tussen structureel en incidenteel is ook in een notitie van de commissie BBV vastgelegd en moet conform het BBV ook in de begroting en jaarstukken worden onderbouwd. Een begroting waarvan de structurele baten hoger zijn dan de structurele lasten, is meer flexibel dan een begroting waarbij structurele baten en lasten in evenwicht zijn.

STRUCTURELE EXPLOITATIERUIMTE (x € 1.000,-)	Rekening 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
A Totale structurele lasten	33.468	32.792	36.526	34.460	34.880	35.295	35.767
B Totale structurele baten	33.245	32.799	36.526	33.238	33.678	34.165	34.729
C Totale structurele toevoegingen aan de reserves	-	-	-	-	-	-	-
D Totale structurele onttrekkingen aan de reserves	-	-	-	-	-	-	-
E Totale baten	33.641	32.799	36.526	33.238	33.678	34.165	34.729
Structurele exploitatieruimte ((B-A)+(D-C))/(E) x 100%	-0,66%	0,02%	0,00%	-3,68%	-3,51%	-3,31%	-2,99%

WNK heeft geen incidentele baten en lasten in de begroting. De structurele lasten zijn hoger dan de structurele baten. Dit beperkt de wendbaarheid (flexibiliteit) van de begroting. Dit kan op dit moment alleen worden opgelost met het begroten van een bijdrage in het tekort.